

Ankestyrelsens undersøgelser

Kommunernes reaktioner ved underretninger m.v. om børn og unge

April 2008

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen

Titel Kommunernes reaktioner ved underretninger m.v. om børn og unge
Udgiver Ankestyrelsen, april 2008
ISBN nr. 978-87-7811-058-9
Opsætning Ankestyrelsen
Tryk Schultz
Bestilling Ankestyrelsen
Amaliegade 25, Postboks 9080, 1022 København K
Telefon 33 41 12 00, Telefax 33 41 14 00, E-post ast@ast.dk
Hjemmeside www.ast.dk

Indhold

Side

4	Forord
5	Kapitel 1 Sammenfatning
8	Kapitel 2 Resultaterne
28	Bilag 1 Metoden
30	Bilag 2 Det retlige grundlag
35	Bilag 3 Måleskema

Forord

Med anbringelsesreformen fra den 1. januar 2006 blev der taget et initiativ til en forstærket indsats for udsatte børn og unge. Der er i den forbindelse skabt en bedre sikring af, at kommunerne tidligt får øje på og hjælper de børn, som har problemer, f.eks. ved at kommunen hurtigt reagerer på underretninger. Kommunerne blev ved anbringelsesreformen forpligtet til at bekræfte modtagelsen af underretninger (servicelovens § 155), og der blev indført en tidsfrist, således at en undersøgelse af barnets forhold skal være afsluttet inden 4 måneder (§ 50 undersøgelse).

Der har været tvivl om, hvorvidt kommunerne reagerer hurtigt på underretninger og henvendelser om særlig støtte til børn og unge. Der er således behov for en afdækning af, hvad der sker i den første tid, efter kommunen har modtaget en underretning eller henvendelse om særlig støtte til børn og unge.

I denne stikprøveundersøgelse har de udvalgte kommuner indberettet, hvad der er foretaget i løbet af den første måned efter en underretning/henvendelse. Med denne tidsgrænse er der fokus på afklaring til brug for beslutning om iværksættelse af en § 50 undersøgelse og ikke på afslutning af undersøgelse, hvor tidsfristen er på 4 måneder.

Stikprøveundersøgelsen skal blandt andet afdække, hvor hurtigt kommunen (inden for observationsperioden) træffer beslutning om henholdsvis at igangsætte eller undlade at igangsætte en § 50 undersøgelse, hvilke årsager kommunen angiver for en beslutning om at undlade en § 50 undersøgelse og baggrunden for de vurderinger, der har ført til, at kommunen endnu ikke er truffet beslutning om at igangsætte en § 50 undersøgelse.

Det skal understreges, at stikprøveundersøgelsen hviler på kommunernes egne indberetninger af, hvad der er foretaget i løbet af den første måned efter henvendelsen eller underretningen. Ankestyrelsen har således ikke haft sagerne inde til gennemsyn og vurdering, som det er tilfældet i Ankestyrelsens praksisundersøgelser.

Ankestyrelsen takker kommunerne for deres medvirken i undersøgelsen.

1 Sammenfatning

Velfærdsministeriet har bedt Ankestyrelsen om at gennemføre en stikprøveundersøgelse, der gennem indberetning fra kommunerne skal belyse, hvilke sagsbehandlingsskridt kommunerne tager inden for den første måned efter at have modtaget en underretning / henvendelse.

Stikprøveundersøgelsen vedrører underretninger, der kan komme fra personer med generel eller særlig underretningspligt, og henvendelser.

Den **generelle underretningspligt** retter sig mod alle personer, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare.

Den **særlige underretningspligt** retter sig mod personer, der under udøvelse af deres erhverv får kendskab til forhold, som bevirker, at der kan være anledning til foranstaltninger efter denne lov.

En **henvendelse** (ansøgning) om særlig støtte kan komme fra såvel barnet / den unge som fra forældremyndighedsindehavere.

Bilag 2 indeholder en nærmere beskrivelse af det retlige grundlag.

I stikprøveundersøgelsen indgår 1895 indberetninger fra 12 kommuner om underretninger og henvendelser til kommunerne.

Med en observationsperiode på en måned er der sat grænser for, hvilke initiativer kommunen har kunnet nå at tage som følge af kontakten til kommunen. Kommunen skal afveje to væsentlige hensyn, som indgår i anbringelsesreformen, nemlig hensynet til en hurtig indsats og hensynet til en grundig undersøgelse inden der træffes beslutning om indsats.

Stikprøveundersøgelsen kan alene give en pejling af, hvorledes kommunernes praksis er med hensyn til, hvordan underretninger og henvendelser om særlig støtte behandles inden for den første måned efter underretningen / henvendelsen. Det kan ikke herudfra afvises, at nogle kommuner kan have en tilrettelæggelse af arbejdet, der klart afviger fra det hovedindtryk, indberetningerne fra kommunerne giver.

Stikprøveundersøgelsen vedrører 3 måneders perioden fra og med den 1. august 2007 til og med den 31. oktober 2007. Resultaterne giver således ikke et billede der omfatter et helt kalenderår, og omfanget og karakteren af henvendelser og underretninger kan variere over året.

Undersøgelsen giver følgende hovedindtryk:

Kontakten til kommunen kommer i 74 procent af tilfældene fra en person med særlig underretningspligt
I 74 procent af tilfældene sker kontakten i form af en underretning fra en person med særlig pligt til at underrette kommunen. I 13 procent af tilfældene er der tale om en underretning fra en person uden særlig underretningspligt, og i andre 13 procent en henvendelse, fra forældremyndighedsindehaver eller barnet/den unge selv, hvoraf langt hovedparten er fra forældremyndighedsindehaver.

Hyppighed af kontakt til kommunen viser stor spredning mellem kommuner

Der er væsensforskelle med hensyn til, hvilken hyppighed den enkelte kommune kontaktes i form af henvendelser eller underretninger. Det ligger uden for denne stikprøveundersøgelses rammer at give en nærmere forklaring på dette forhold. Den særlige underretningspligt indtræder kun, hvis det ikke er muligt selv at afhjælpe problemerne i tide gennem dialog med forældrene og barnet eller den unge. Det kan ikke afvises, at den enkelte kommune har fastsat en særlig procedure med hensyn til en sådan dialog set i forhold til at underrette kommunen. Ud fra stikprøven på 1.895 henvendelser/underretninger fra 12 kommuner skønnes, at der i alt er ca. 30.000 henvendelser og underretninger for hele landet og på årsbasis. Det skal understreges, at dette skøn er forbundet med betydelig usikkerhed.

Bekræftelse på modtagelse af underretning sker i 69 procent af tilfældene inden for en uge.

I 69 procent af de indberettede underretninger har kommunen inden for 6 hverdage bekræftet modtagelse af underretning. Yderligere 9 procent er det sket efterfølgende inden for en måned. I 22 procent er det uoplyst, om der er afsendt bekræftelse. Det fremgår af kommunernes bemærkninger til indberetningerne, at kommunerne bl.a. ikke altid giver bekræftelse, når underretningen er modtaget telefonisk.

Hurtig afklaring i 61 procent af sagerne

Kommunen indberetter i 61 procent af sagerne, at den inden for den første måned har truffet beslutning om enten at iværksætte en § 50 undersøgelse eller om ikke at iværksætte en undersøgelse. I 36 procent, hvor kommunen endnu efter en måned ikke har en mere endelig afklaring om behovet for en § 50 undersøgelse, har kommunen ofte kontakt til barnet. 3 procent tilfælde er uoplyst.

§ 50 undersøgelse besluttet i 26 procent af tilfældene

I 26 procent af kontakterne vurderer kommunen, at der kan være et mere akut behov for særlig støtte. Kommunen træffer på baggrund af den aktuelle henvendelse eller underretning inden for observationsperiodens ene måned beslutning om at iværksætte en § 50 undersøgelse.

Ikke § 50 undersøgelse besluttet i 35 procent af tilfældene

I 35 procent af kontakterne træffer kommunen inden for observationsperiodens ene måned beslutning om, at der ikke skal iværksættes en § 50 undersøgelse på baggrund af den konkrete kontakt. Baggrunden kan efter kommunernes oplysninger fx være, at kommunen kender til barnets problemstillinger, at en § 50 undersøgelse allerede kan være sat i gang eller netop være afsluttet.

Endnu ikke beslutning om § 50 undersøgelse i 36 procent af tilfældene.

I 36 procent af kontakterne har kommunen endnu ikke inden for observationsperiodens ene måned truffet beslutning om at iværksætte en undersøgelse. Baggrunden kan efter kommunernes indberetninger være, at kommunen har løbende kontakt med barnets situation. For kommunen fremstår der ikke et akut problem. Den aktuelle kontakt giver ikke kommunen anledning til at iværksætte en undersøgelse, men barnet er i kontakt med personer med særlig underretningspligt, der kan være behjælpelige, hvis barnet får behov for (yderligere) særlig støtte.

2 Resultaterne

Stikprøveundersøgelsen omfatter 12 kommuners egne indberetninger om de underretninger og henvendelser om særlig støtte, kommunen har modtaget i perioden 1. august 2007 til og med 31. oktober 2007, og hvilke initiativer kommunen inden for den første måned efter kontakten har taget i forhold til den konkrete kontakt.

Den **generelle underretningspligt** retter sig mod alle personer, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare.

Den **særlige underretningspligt** retter sig mod personer, der under udøvelse af deres erhverv får kendskab til forhold, som bevirker, at der kan være anledning til foranstaltninger efter denne lov.

En **henvendelse** (ansøgning) om særlig støtte kan komme fra såvel barnet / den unge som fra forældremyndighedsindehavere.

3.1 Hvem henvender sig eller underretter

Stikprøven indeholder 1895 indberetninger fra 12 kommuner, som indgår i denne undersøgelse. I 13 procent af disse får kommunen en henvendelse fra barnet/ den unge eller forældremyndighedsindehaver, heraf er langt hovedparten henvendelser fra forældremyndighedsindehaver, *jf. tabel 3.1.*

Tabel 3.1 Hvem henvender sig eller underretter.

	Antal	Procent
Henvendelser		
Barnet/ den unge	28	1
Forældremyndighedens indehaver	228	12
<i>I alt</i>	<i>256</i>	<i>13</i>
Underretninger fra personer <u>uden</u> særlig underretningspligt		
Anonym	98	5
Familie, netværk, bekendtskabskreds	93	5
Andre uden særlig underretningspligt	57	3
<i>I alt</i>	<i>248</i>	<i>13</i>
Underretninger fra personer <u>med</u> særlig underretningspligt		
Skole	337	18
Dagtilbud (dagpleje, daginstitution eller fritidshjem)	125	7
Sundhedsplejerske	66	3
Sundhedsvæsen i øvrigt	209	11
Politi	159	8
Domstol	23	1
Anden kommune	80	4
Andre med særlig underretningspligt	392	21
<i>I alt</i>	<i>1.391</i>	<i>74</i>
I alt	1.895	100

Fra 1. august 2007 til 31. oktober 2007 har de 12 deltagende kommuner indberettet 1895 underretninger/henvendelser.

I 13 procent af tilfældene er der tale om, at kommunen får underretning fra personer uden særlig underretningspligt. I 5 procentpoint ud af disse tilfælde får kommunen en anonym underretning.

I 74 procent får kommunerne en underretning fra en person med særlig underretningspligt. Heraf er 25 procentpoint fra skole eller dagtilbud, 14 procentpoint fra sundhedsplejerske eller sundhedsvæsen i øvrigt og i 9 procentpoint kommer underretningen fra politi eller domstol.

Kommunerne får i 21 procent af tilfældene en underretning fra "andre med særlig pligt til at give underretning". Kommunerne har oplyst flere typer af "andre med særlig underretningspligt":

- Fra "børneområdet": En social døgnvagt/ børn og unge vagt. Gademedarbejdere, SSP - medarbejdere (Social – Skole - Politi), PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning) Familiebehandlere. Døgntilbud på børn og ungeområdet (døgninstitution, aflastningsfamilie, plejefamilie)

- Fra "voksenområdet": Døgntilbud på voksenområdet (behandlingscenter, misbrugscenter, alkoholbehandler, forsorgshjem, krisecenter.). Øvrige tilbud på voksenområdet (jobcenter, sagsbehandler i voksenteam, fogedretten, anden kommune, anden forvaltningsenhed)
- En række personer, der er indberettet som "andre personer med særlig underretningspligt" burde have været indberettet i de øvrige felter, herunder bl.a. egen læge, tandplejen, børnepsykiatrisk afdeling, hjemmesygeplejerske, hospital, der alle hører under rubriceringen "sundhedsvæsen i øvrigt"

Andelen af tilfældene, hvor der er tale om en henvendelse og en underretning, med eller uden særlig pligt, fremgår af figur 3.1.

Figur 3.1 Henvendelser og underretninger. Procentfordelt.

Underretninger og henvendelser i de enkelte kommuner

Andelen af tilfælde med henvendelser og underretninger i perioden 1. august 2007 til 31. oktober 2007 er højest i Holstebro kommune med 12 ud af 1000 0-17 årige. Gennemsnittet for de 12 kommuner er 6 ud af 1000 0-17 årige, *jf. tabel 3.2.*

Tabel 3.2 Underretninger og henvendelser i de enkelte kommuner.

	Antal underretninger/ henvendelser	Antal 0-17 årige i kommunen	Antal underretninger /henvendelser i forhold til 0- 17 årige (promille)
Aalborg	212	39.635	5
Brøndby	40	7.561	5
Faaborg-Midtfyn	58	11.905	5
Gentofte	58	16.054	4
Holstebro	155	13.294	12
Ikast-Brande	35	9.740	4
Kalundborg	66	11.213	6
København	504	86.359	6
Nyborg	17	7.004	2
Odense	197	38.852	5
Ringsted	67	7.545	9
Århus	486	61.486	8
I alt	1.895	310.648	6

Kilder: Antal 0-17 årige i kommunen *jf.* Danmarks statistik, statistikbank, 1. januar 2007. *Jf.* tabel 3.1

Hvis de i alt 1.895 underretninger og henvendelser, der er sket til de 12 kommuner i løbet af de tre måneder, stikprøveundersøgelsen vedrører, benyttes som udgangspunkt, skønnes antallet af underretninger og henvendelser på landsplan at være ca. 30.000 på årsbasis. Det bemærkes, at der heri ikke er taget højde for, om kommunerne med hensyn til antal underretninger og henvendelser udgør et repræsentativt udsnit og om den betragtede periode, månederne august til og med oktober svarer til gennemsnittet for en tremåneders periode. Skønnet er forbundet med stor usikkerhed.

Der er en betydelig spredning mellem kommunerne med hensyn til hyppigheden af henvendelser / underretninger i den enkelte aldersklasse i kommunen. For nogle kommuner er hyppigheden stigende med alderen og for andre kommuner er hyppigheden faldende med alderen *jf. tabel 3.3.*

Tabel 3.3 Alder og hyppighed (i promille) i antal henvendelser/underretninger. Kommunefordelt

	0-3 år	4-6 år	7-11 år	12-14 år	15-17 år	I alt
	hyppighed	hyppighed	hyppighed	hyppighed	hyppighed	Hyppighed
Aalborg	2,7	3,5	5,8	8,0	7,2	5
Brøndby	5,7	6,5	4,4	5,1	5,2	5
Faaborg-Midtfyn	4,0	4,5	5,6	5,3	4,6	5
Gentofte	1,8	4,1	2,1	4,5	7,7	4
Holstebro	8,3	6,6	8,1	14,3	23,5	12
Ikast-Brande	2,5	3,1	1,8	6,0	5,5	4
Kalundborg	3,1	4,0	3,8	9,0	11,0	6
København	2,6	4,7	5,1	9,9	11,9	6
Nyborg	2,2	0,9	2,9	2,4	3,4	2
Odense	4,3	4,4	4,9	5,6	6,6	5
Ringsted	6,7	2,4	11,3	13,4	9,3	9
Århus	7,3	7,6	7,7	9,9	7,3	8

Kilder: Hyppighed beregnet ud fra Danmarks Statistik. Hyppigheden er beregnet ud fra eksakte tal og angivet i promille. Antal henvendelser/underretninger følger af tabel 3.1. Antal uoplyste er 4.

For de øvrige kommuner bemærkes følgende yderpunkter i hyppigheder i de enkelte aldersklasser, *jf. skema 3.1*.

Skema 3.1 Yderpunkter i hyppigheder i de enkelte aldersklasser

Aldersklasse	Relativ stor hyppighed	Relativ lille hyppighed
0 – 3 årige	Holstebro, Århus, Ringsted	Gentofte, Ikast-Brande, København, Aalborg
4 – 6 årige	Århus, Holstebro, Brøndby	Ringsted
7 – 11 årige	Ringsted, Holstebro, Århus	Gentofte
12 – 14 årige	Holstebro, Århus, København	Gentofte
15 – 17 årige	Holstebro, København, Kalundborg	Faaborg-Midtfyn, Ikast-Brande

3.2 Bekræftelse på modtagelse af underretning

Kommunen har pligt til at bekræfte modtagelsen af en underretning inden 6 hverdage, *jf. serviceloven § 155*. Kommunen skal ikke bekræfte en henvendelse der kommer fra forældremyndighedsindehaveren/ene eller barnet selv. Disse henvendelser er derfor frasorteret i tabellen.

I 22 procent af de 1.541 underretninger og henvendelser har kommunerne ikke angivet, hvornår de har bekræftet modtagelsen af underretningen. I 69 procent hvor kommunerne

har givet oplysning om dato for bekræftelse på modtagelse af en underretning, er det sket inden for 6 hverdage, således som det er foreskrevet i serviceloven, *jf. tabel 3.4*,

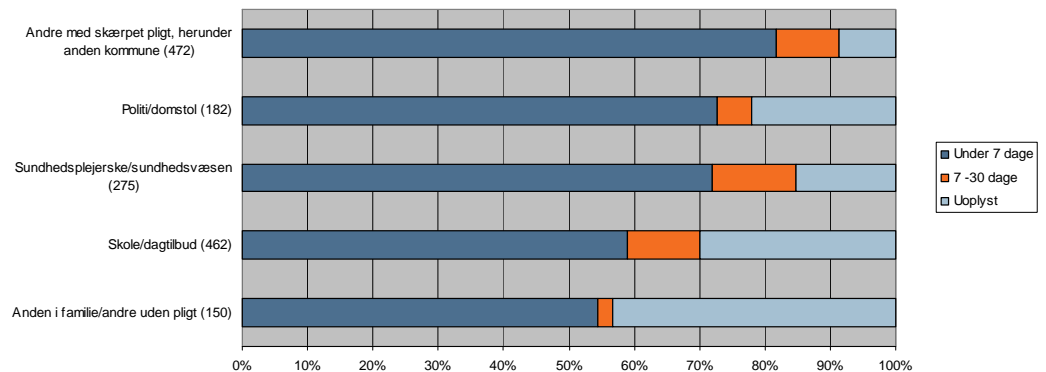
Tabel 3.4 Bekræftelse på modtagelse af underretning. Underretter og tid.

	< 7 dage	7-13 dage	14-20 dage	20-30 dage	Uoplyst	I alt
Anden i familie	66	2	2	1	22	93
Andre uden pligt	43	2	.	1	11	57
Skole	279	18	4	6	30	337
Dagtilbud	99	10	5	1	10	125
Sundhedsplejerske	43	5	2	.	16	66
Sundhedsvæsen	155	19	6	3	26	209
Politi	91	3	1	.	64	159
Domstol	8	.	.	.	15	23
Anden kommune	53	15	1	6	5	80
Andre med særlig pligt	225	19	7	5	136	392
I alt	1.062	93	28	23	335	1.541
Procentandel	69	6	2	1	22	100

Tabellen summer ikke til 1.895 men til 1.541, da det i 354 tilfælde er barnet/ den unge, forældremyndighedsindehaveren eller en anonym der har henvendt sig til kommunen, *jf. tabel 3.1*.

Andelen af uoplyste er specielt lav i forhold til underretninger fra skole, dagtilbud, sundhedsvæsen og anden kommune. Der er hermed tale om underretninger, der *antages* typisk at være i skriftlig form.

Fordelingsmæssigt giver kommunen oftest andre med skærpet pligt, herunder anden kommune, bekræftelse på modtagelse af underretning inden for 6 hverdagen, som foreskrevet i loven, *jf. figur 3.2*.

Figur 3.2 Bekræftelse på modtagelse af underretning. Underretter og tid.

Af de noterede supplerende oplysninger angiver kommunerne oftest, at der ikke er foretaget en bekræftelse, da underretningen er modtaget af den sociale døgnvagt, via telefonisk henvendelse eller fra politiet.

3.3 Kontakt til forældremyndighedsindehaver eller til barnet/ den unge

I forbindelse med anbringelsesreformen er der fokus på inddragelse af barnet, familien og netværket, således at der sikres et godt udgangspunkt for samarbejdet mellem kommunen og barnets familie og netværk. Det er i denne forbindelse væsentligt at se nærmere på, hvor hurtigt kommunen tager kontakt til forældremyndighedsindehaveren eller barnet/ den unge efter modtagelse af en henvendelse eller underretning.

Kontakt til forældremyndighedsindehaver

Det er i 26 procent af de 1667 tilfælde, hvor forældrene ikke selv har henvendt sig til kommunen, uoplyst, om der har været kontakt til forældremyndighedsindehaveren. Det bør her bemærkes, at der kan være tale om et antal tilfælde, hvor der (endnu) ikke er taget kontakt i anledning af den konkrete henvendelse/ underretning, men dette kan være sket umiddelbart efter observationsperioden, *jf. tabel 3.5*.

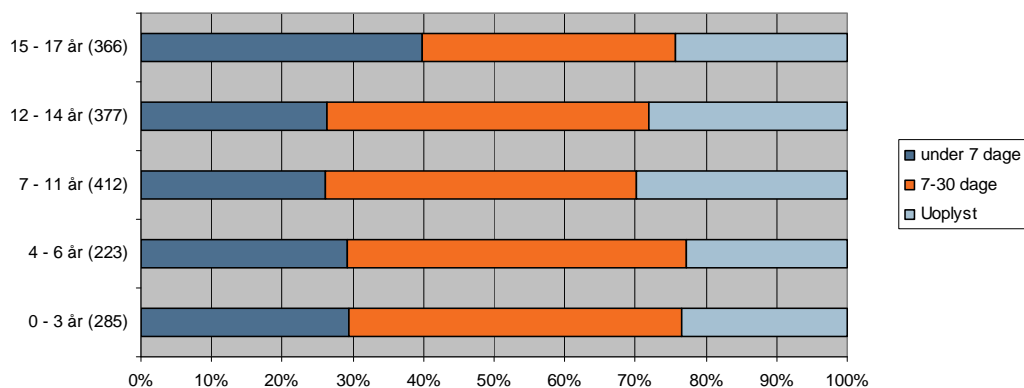
I 30 procent af tilfældene har kommunen taget kontakt til forældremyndighedsindehaverne under en uge efter modtagelsen af henvendelsen eller underretningen.

Tabel 3.5 Kontakt til forældremyndighedsindehaver. Alder og Tid.

	< 7 dage	7-13 dage	14-20 dage	20-30 dage	Uoplyst	I alt
0-3 år	84	42	38	54	67	285
4-6 år	65	36	32	39	51	223
7-11 år	108	63	45	73	123	412
12-14 år	99	74	37	61	106	377
15-17 år	146	56	26	49	89	366
Uoplyst	1	.	.	1	2	4
I alt	503	271	178	277	438	1.667
Procentandel	30	16	11	17	26	100

Tabellen summer ikke til 1895 men til 1667, da det i 228 tilfælde er forældremyndighedsindehaveren der selv har henvendt sig til kommunen, jf. tabel 3.1.

Når der er tale om en ung i alderen 15-17 år, er der i 40 procent tilfælde kontakt til forældremyndighedsindehaveren under en uge efter, at kommunen har modtaget en henvendelse eller underretning, jf. figur 3.3.

Figur 3.3 Kontakt til forældremyndighedsindehaver. Alder og tid.

Kommunerne er specifikt blevet spurgt, om der i tilknytning til den aktuelle underretning tages kontakt til forældremyndighedsindehaveren. Hertil har kommunerne indberettet, at der i 18 procent af tilfældene ikke tages kontakt til forældremyndighedsindehaveren i anledning af den konkrete underretning. En forklaring herpå kan være, at der netop har været kontakt til forældremyndighedsindehaveren om samme problem, fx på grundlag af en tidligere underretning. Det bemærkes, at det er god foranstaltningsskik at forældremyndighedsindehaver orienteres om underretning til kommunen.

Kontakt til barnet/ den unge

Det er i 71 procent af de 1867 tilfælde, hvor barnet ikke selv har henvendt sig til kommunen, uoplyst, om der har været kontakt til barnet/ den unge. Heri kan der, ligesom ved kontakt til forældremyndighedsindehaverne, være et antal tilfælde, hvor der (endnu) ikke er taget kontakt i anledning af den konkrete henvendelse/ underretning, men dette kan være sket umiddelbart efter observationsperioden, *jf. tabel 3.6.*

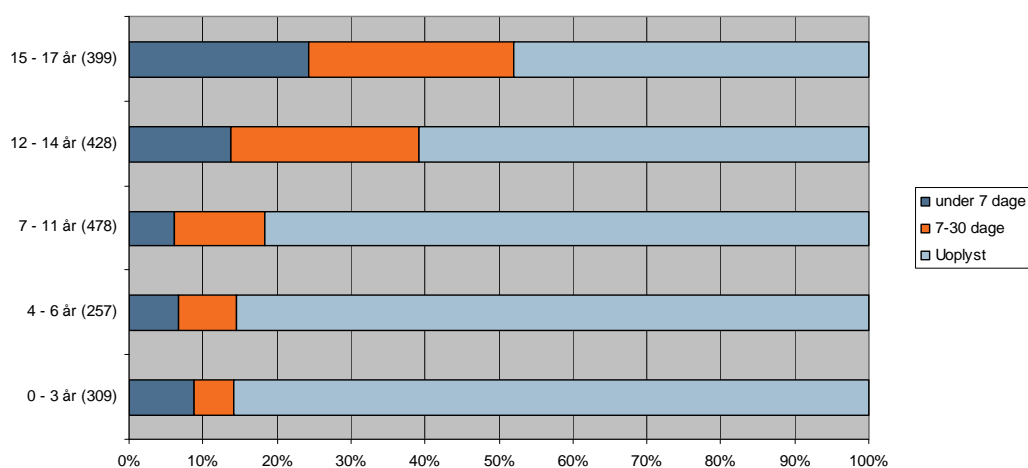
Tabel 3.6 Kontakt til barnet den unge. Alder og tid.

	< 7 dage	7-13 dage	14-20 dage	20-30 dage	Uoplyst	I alt
0-3 år	27	5	3	9	265	309
4-6 år	17	2	6	12	219	256
7-11 år	29	20	11	27	387	474
12-14 år	59	32	24	52	259	426
15-17 år	97	45	20	45	191	398
Uoplyst	.	.	.	.	4	4
I alt	229	104	64	145	1325	1.867
Procentandel	12	6	3	8	71	100

Tabellen summer ikke til 1.895 men til 1.867, da det i 28 tilfælde er barnet/ den unge selv der har henvendt sig til kommunen, *jf. tabel 3.1.*

I 12 procent af tilfældene har kommunen taget kontakt til barnet/ den unge under en uge efter modtagelsen af henvendelsen eller underretningen.

Når der er tale om en ung i alderen 15-17 år, er der i 24 procent kontakt til barnet/ den unge under en uge efter, at kommunen har modtaget en henvendelse eller underretning, *jf. figur 3.4.*

Figur 3.4 Kontakt til barnet den unge. Alder og tid.

Kommunerne er specifikt blevet spurgt, om der i tilknytning til den aktuelle underretning tages kontakt til barnet/den unge. Hertil har kommunerne indberettet, at der i 52 procent ikke tages kontakt til barnet/ den unge.

3.4 § 50 undersøgelse

I forbindelse med anbringelsesreformen er behovet for såvel en tidlig indsats som gennemførelse af § 50 undersøgelser blevet fremhævet. En kvalificeret og grundig afdækning af barnets situation fra starten styrker mulighederne for at tilrettelægge indsatsen, træffe de rigtige beslutninger og vælge de rigtige foranstaltninger.

Det er derfor væsentligt at belyse kommunernes praksis med hensyn til beslutning henholdsvis om iværksættelse af en § 50 undersøgelse på baggrund af den konkrete henvendelse /underretning og om ikke at iværksætte en § 50 undersøgelse. Der er her baggrund for især at belyse begrundelse(r) for beslutning om ikke at foretage en § 50 undersøgelse.

Kommunen kan hurtigt foretage en afklaring/ verifikation af sagens karakter. I nogle tilfælde står det klart, at der er grundlag for at træffe beslutning om at iværksætte en § 50 undersøgelse, da det antages, at barnet trænger til særlig støtte, og der ikke er igangsat eller foreligger en nyere § 50 undersøgelse. I andre tilfælde kan det stå klart for kommunen, at der

ikke er grundlag for at iværksætte en § 50 undersøgelse. Endelig er der tilfælde, hvor kommunen ikke hurtigt finder at kunne træffe beslutning.

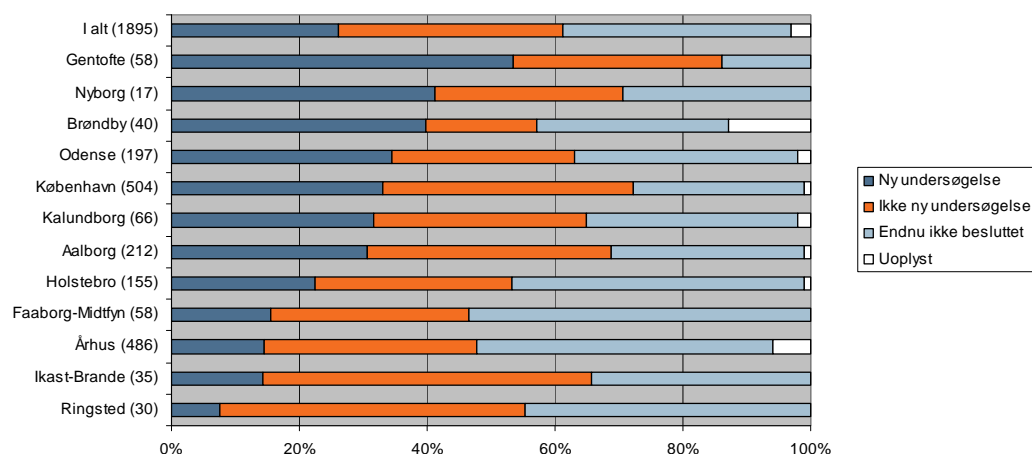
I 26 procent har kommunen besluttet at igangsætte en § 50 undersøgelse inden for observationsperioden på en måned. I 35 procent er det besluttet, at kommunen ikke igangsætter en § 50 undersøgelse og i 36 procent er det endnu ikke besluttet, hvorvidt en § 50 undersøgelse skal igangsættes, *jf. tabel 3.7*.

Tabel 3.7 Beslutning vedr. § 50 undersøgelse. Kommunefordelt.

	Ny undersøgelse	Ikke ny undersøgelse	Endnu ikke besluttet	Uoplyst	I alt
Aalborg	65	81	64	2	212
Brøndby	16	7	12	5	40
Faaborg-Midtfyn	9	18	31	.	58
Gentofte	31	19	8	.	58
Holstebro	35	48	71	1	155
Ikast-Brande	5	18	12	.	35
Kalundborg	21	22	22	1	66
København	167	198	135	4	504
Nyborg	7	5	5	.	17
Odense	68	56	69	4	197
Ringsted	5	32	30	.	67
Århus	70	162	224	30	486
I alt	499	666	683	47	1.895
Procentandel	26	35	36	3	100

Af tabellen fremgår 47 tilfælde, hvor kommunerne ikke har registreret om der er taget beslutning vedr. § 50 undersøgelse.

Der er forskelle mellem kommunerne med hensyn til andel af beslutninger i forhold til at igangsætte en § 50 undersøgelse inden for den første måned efter modtagelsen af underretningen/henvendelsen, *jf. figur 3.5*.

Figur 3.5 Beslutning vedr. § 50 undersøgelse. Procentandel og kommuner.

Af figuren ses en spredning kommunerne imellem fra 7 til 53 procent i forhold til beslutningen om at iværksætte en § 50 undersøgelse.

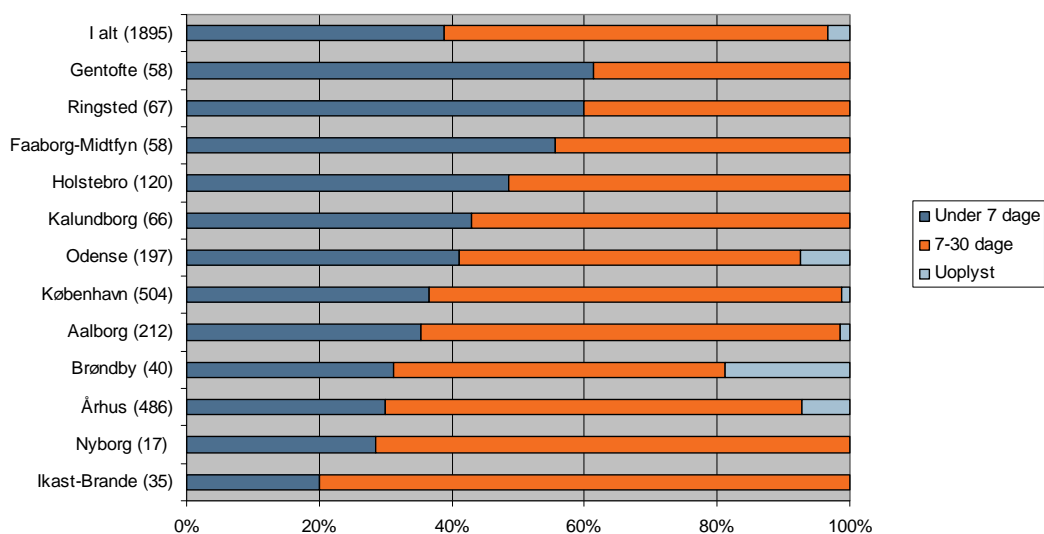
Spredningen kommunerne imellem i forhold til beslutningen om *ikke* at iværksætte § 50 undersøgelse ligger fra 17 til 51 procent og fra 14 til 53 procent, når der er tale om at kommunerne endnu ikke har besluttet at igangsætte en undersøgelse.

Kommunen har truffet afgørelse om en § 50 undersøgelse

Som tidligere nævnt er det et centralt punkt i anbringelsesreformen, at kommunen generelt skal reagere hurtigt på henvendelser og underretninger. Der er derfor fokuseret på, hvor lang tid der går, før kommunen, inden for observationsperioden på en måned, træffer afgørelse om gennemførelse af en § 50 undersøgelse.

I 39 procent af de 499 tilfælde hvor der er truffet beslutning om igangsættelse af en § 50 undersøgelse, er denne truffet inden for en uge, *jf. figur 3.6*.

Spredningen kommunerne imellem i forhold til at træffe beslutning om at igangsætte en § 50 undersøgelse inden for en uge svinger fra 20 til 61 procent.

Figur 3.6 Beslutning om § 50 undersøgelse. Sagsbehandlingstid og kommune.

Samtykke fra barnet

Der er i undersøgelsen spurgt til, om barnet eller den unge har givet samtykke til gennemførelsen af § 50 undersøgelse i de 499 tilfælde, hvor der er truffet afgørelse om gennemførelse af § 50 undersøgelse. Det fremgår heraf, at kommunerne i 26 procent af tilfældene ikke har indhentet samtykke fra barnet, *jf. tabel 3.8*.

Tabel 3.8 Samtykke fra barnet til § 50 undersøgelsen

	Antal	Procent
Skriftligt samtykke	40	8
Samtykke, men ikke skriftligt	158	32
Intet samtykke	131	26
Samtykke ej relevant	149	30
Uoplyst	21	4
I alt	499	100

I 8 procent af tilfældene er der indhentet skriftligt samtykke fra barnet, og i 32 procent er der indhentet samtykke, men ikke skriftligt. I 30 procent af tilfældene er samtykke ikke relevant. Ses der bort fra de ikke relevante tilfælde, betyder det, at der gives samtykke i 57 procent af de tilfælde, hvor samtykke er relevant. Med hensyn til manglende relevans bemærkes, at der ikke er forpligtelse til at indhente samtykke fra et barn, der ikke er fyldt 15 år, *jf. § 50, stk. 9*.

I Ankestyrelsens praksisundersøgelse 'Anbringelse af børn og unge, januar 2008', var procentandelen med samtykke for unge over 15 år til at gennemføre en § 50 undersøgelse lavere, 42 procent. Andelen af uoplyste var her 39 procent. Det bemærkes i den forbindelse, at de to undersøgelser bygger på forskelligt datagrundlag. Ankestyrelsens praksisundersøgelse (1) er baseret på Ankestyrelsens vurderinger, (2) indeholder et mindre antal tilfælde (i 31 af de 89 sager, hvor der er udarbejdet en undersøgelse, er den unge fyldt 15 år) og (3) er målrettet anbringelser uden for hjemmet. Stikprøveundersøgelsen (1) er baseret på kommunens egne vurderinger, (2) indeholder et væsentligt større antal tilfælde, ca. 350, og (3) § 50 undersøgelsen sker ikke alene med henblik på en anbringelse uden for hjemmet. Fælles er målepunktet i form af overholdelse af den særlige sagsbehandlingsregel om samtykke.

Samtykke fra forældremyndighedshaver(e)

Der er i undersøgelsen også spurgt til, om forældremyndighedsindehaveren/ene har givet samtykke til gennemførelsen af undersøgelsen i de 499 tilfælde, hvor der er truffet afgørelse om gennemførelse af en § 50 undersøgelse.

Det fremgår, at kommunerne i 14 procent af tilfældene ikke har indhentet samtykke fra forældrene, og 5 procent af tilfældene er uoplyste. I mindst 80 procent af tilfældene er der således tale om mindst et samtykke fra forældremyndighedsindehaver(e), *jf. tabel 3.9*.

Tabel 3.9 Samtykke fra forældre til § 50 undersøgelsen (tab 9)

	Antal	Procent
Skriftligt samtykke fra begge forældre	191	38
Samtykke fra begge forældre, men kun skriftligt samtykke fra den ene forælder	10	2
Samtykke fra begge forældre, men ikke skriftligt	183	37
Skriftligt samtykke fra den ene forælder	4	1
Samtykke fra den ene forælder, men ikke skriftligt	12	2
Intet samtykke	72	14
Uoplyst	27	5
I alt	499	100

Summen af procentangivelser summer ikke til 100 pga. afrunding

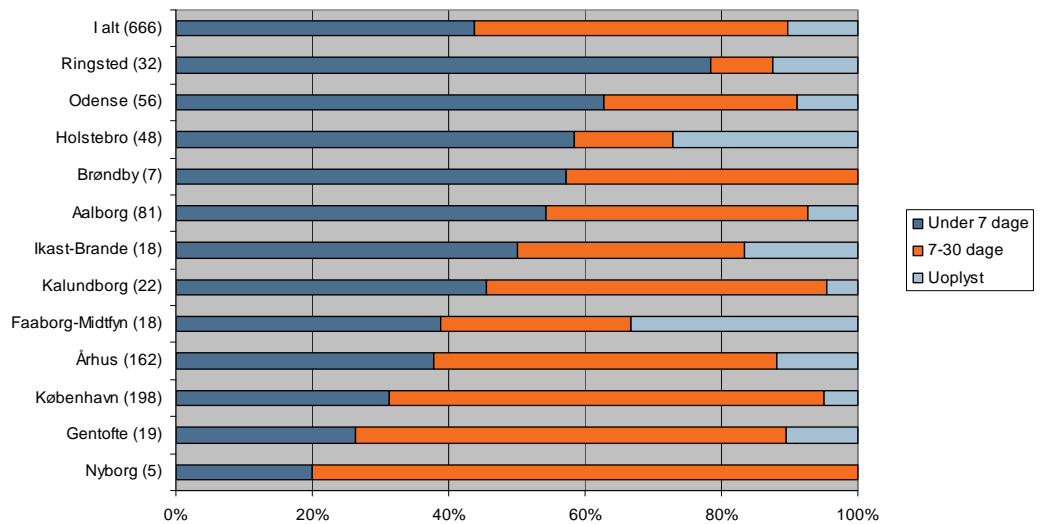
I Ankestyrelsens praksisundersøgelse Anbringelse af børn og unge, januar 2008, var procentandelen lavere. Her var der i mindst 69 procent af tilfældene tale om et samtykke fra mindst en forældremyndighedsindehaver. Procentandelen med intet samtykke var her 6 procent og med uoplyste 25 procent.

Der henvises til bemærkningerne ovenfor om forskelle i datagrundlaget for de to undersøgelser.

Kommunen har truffet afgørelse om IKKE at igangsætte en § 50 undersøgelse

I 44 procent af de 666 tilfælde, hvor kommunerne har indberettet, at de har truffet beslutning om ikke at iværksætte en § 50 undersøgelse, er det sket inden 7 dage efter at have modtaget henvendelse eller underretning, *jf. figur 3.7.*

Figur 3.7 Beslutning om IKKE at iværksætte § 50 undersøgelse. Sagsbehandlingstid. Kommune.

Spredningen kommunerne imellem i forhold til at tage beslutning om ikke at iværksætte en § 50 undersøgelse inden for 7 dage ligger fra 20 til 78 procent.

Da kommunen, som nævnt, har en forpligtelse til hurtigt at følge op på henvendelser med henblik på, om der i forhold til det enkelte barn er behov for særlig støtte, er der en særlig grund til at følge op på begrundelsen for, at kommunen i de 666 tilfælde har besluttet, at der IKKE skal iværksættes en undersøgelse.

Tabel 3.10 nedenfor indeholder en oversigt over de indberettede begrundelser.

Tabel 3.10 Begrundelse(r) for beslutning om IKKE at iværksætte § 50 undersøgelse (tab 16)

	Antal	Procentandel af 649 tilfælde med oplyst(e) begrundelse(r)
Barnet den unges forhold er blevet belyst via en § 50 undersøgelse, som er afsluttet kort forinden	164	25
Barnets/ den unges forhold er ved at blive belyst	138	21
Kommunen har netop vurderet, at der ikke er grundlag for at foretage en undersøgelse, og den nye underretning/henvendelse indeholder ikke nye oplysninger	162	25
Underretningen /henvendelsen opfattes som udtryk for ren chikane	30	5
Underretningen er åbenbar grundløs	45	7
Iværksættelse af støtte efter §§ 52, 58 eller anden særlig støtte efter serviceloven	139	21
Rådgivning efter servicelovens § 11	137	21
Henvi sning til PPR	19	3
Henvi sning til egen læge, psykiatrisk udredning mv.	25	4
Særlig støtte under ophold i dagtilbud	11	2
Specialundervisning	11	2
Andet	130	20

I denne tabel indgår de 666 tilfælde, hvor kommunen har truffet beslutning om IKKE at iværksætte en undersøgelse, jf. tabel 3.7. I 17 tilfælde har kommunen ikke oplyst begrundelse for at undlade en undersøgelse. I de resterende 649 tilfælde har kommunen angivet en eller flere begrundelser for beslutningen. Summen af antal begrundelser overstiger derfor 649. Procenterne summer dermed heller ikke til 100, da der har været mulighed for afkrydsning i flere felter. (Kommunerne har i gennemsnit angivet 1,6 begrundelser for ikke at iværksætte § 50 undersøgelse.)

Barnets forhold er i 25 procent af tilfældene netop blevet belyst, og barnets forhold er ved at blive belyst i 21 procent af tilfældene. Kommunerne har haft mulighed for samtidig at indberette disse to svarmuligheder, men de burde gensidigt udelukke hinanden, så man kan tillade sig addere disse procentandele. Det lægges således til grund, at der i næsten halvdelen af tilfældene er tale om, at kommunen netop har gennemført eller er ved at gennemføre en § 50 undersøgelse.

Kommunerne har i 25 procent af tilfældene netop vurderet, at der ikke er grundlag for at foretage en § 50 undersøgelse, og at den nye underretning / henvendelse ikke indeholder nye oplysninger.

Iværksættelse af særlig støtte er i 21 procent af tilfældene angivet som begrundelse, og iværksættelse af rådgivning efter servicelovens § 11 er angivet i 21 procent. I sidstnævnte situation er der ikke pligt til at foretage en undersøgelse efter § 50.

Det kan virke påfaldende, at der som begrundelse for ikke at iværksætte en § 50 undersøgelse er angivet iværksættelse af særlig støtte, der forudsætter en undersøgelse. Denne kan imidlertid netop være foretaget, således at den aktuelle henvendelse / underretning alene udløser en evt. supplerende foranstaltning, uden at det er fundet påkrævet med en undersøgelse.

Underretning findes åbenbar grundløs, er indberettet i 7 procent tilfælde, og i 5 procent er angivet begrundelse om, at den er udtryk for ren chikane.

Kommunen har endnu ikke truffet afgørelse om en § 50 undersøgelse

I over en tredjedel af tilfældene, 36 procent, har kommunen på observationstidspunktet, en måned efter kontakten, endnu ikke truffet afgørelse om, hvorvidt der skal gennemføres en undersøgelse. Den store andel gør det påkrævet at gengive nogle af de uddybende kommentarer, kommunen i denne situation er blevet bedt om at angive. Blandt de hyppige kommentarer er:

- Afventer, evt. fornyet, møde med forældremyndighedsindehaver.
- Forældre eller den unge nægter fremmøde eller ønsker ikke at give samtykke (og der er ikke grundlag for tvang).
- Afventer udtalelse fra fagfolk, fx skole, dagtilbud, politi (resultat af efterforskning: "var det den unge, der udførte den kriminelle adfærd?"), netværksmøde.
- Ikke aktuelt grundlag, men sagen følges af fagfolk, hvortil der er henvist, PPR, familiebehandling, støtte i skolen, løbende rådgivning og vejledning.
- Der foreligger tidligere undersøgelse, herunder i tilslutning til tidligere afgørelse om foranstaltning, der er truffet beslutning om undersøgelse, eller en sådan er i gang., der er ikke grundlag for beslutning om undersøgelse [Bemærkning: disse situationer burde have indgået i "Beslutning om ikke at iværksætte undersøgelse].
- Der er tale om særlig støtte dog ikke anbringelse [Bemærkning: Iværksættelse af særlig støtte efter § 52, herunder til efterskole efter § 52, stk. 4, forudsætter undersøgelse.]
- Det burde være sket.
- Det er forældrene, der har behov for støtte.

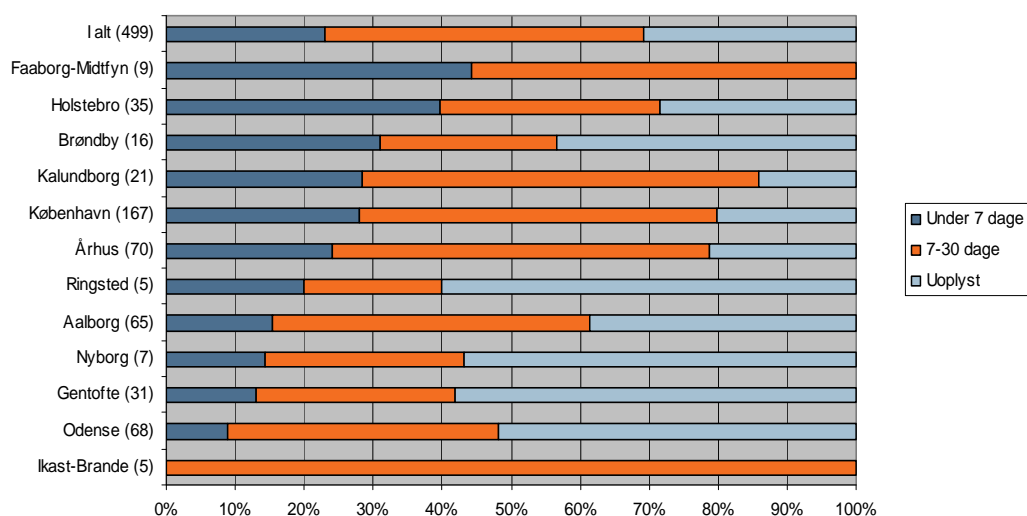
3.5 Inddragelse af fagfolk

Som led i undersøgelsen af de 499 tilfælde, hvor kommunen har besluttet at gennemføre en § 50 undersøgelse, skal kommunen inddrage de fagfolk, som allerede har kendskab til barnet/den unge, jf. § 50 stk. 4.

I 31 procent af tilfældene er det uoplyst, om kommunerne har inddraget fagfolk. I 23 procent, har kommunen indberettet, at den har inddraget fagfolk inden for 7 dage, jf. figur 3.8.

Der er stor spredning kommunerne imellem med hensyn til inddragelsen af fagfolk og tidspunkt for inddragelse. Denne ligger fra 0 til 44 procent.

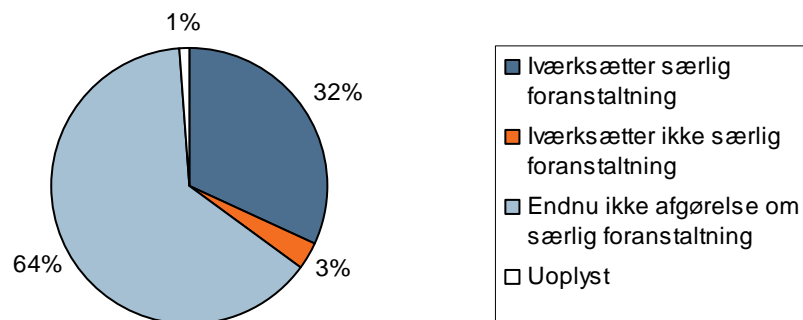
Figur 3.8 Inddragelse af fagfolk. Tidspunkt og kommune.

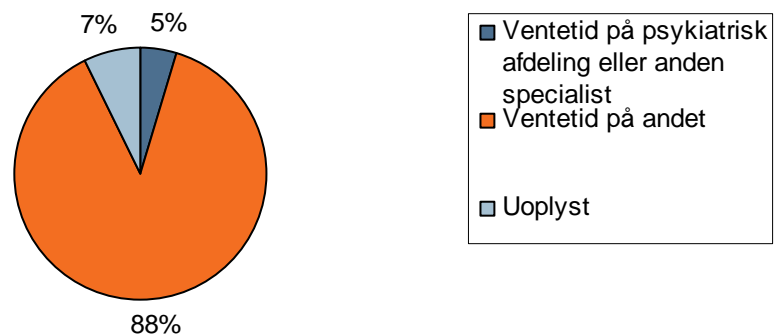
3.6 Særlig foranstaltning

Kommunen skal træffe afgørelse om at iværksætte særlig foranstaltning for barnet/den unge, jf. § 52.

Kommunerne har indberettet, at kommunen i 32 procent af tilfældene, har afgjort, at der skal iværksættes en særlig foranstaltning for barnet/den unge. I 3 procent af tilfældene har kommunen besluttet, at der ikke skal iværksættes særlig foranstaltning for barnet/den unge, og i 64 procent af tilfældene har kommunen endnu ikke afgjort, om der skal iværksættes særlig foranstaltning for barnet/den unge, jf. figur 3.9.

Figur 3.9 Afgørelse om særlig foranstaltning.

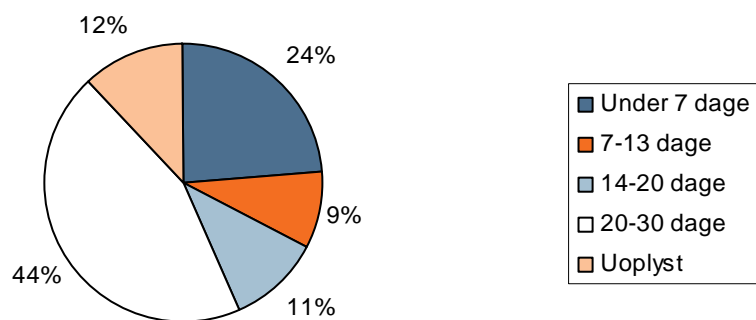
Kommunerne er bedt om oplysninger om baggrunden for, at der endnu ikke er truffet afgørelse herom. Det hører til undtagelsen, 5 procent, at kommunen har indberettet, at der er ventetid på psykiatrisk afdeling eller anden specialist. En meget stor andel venter på "andet", 88 procent, eller er uoplyst, 7 procent, *jf. figur 3.10*.

Figur 3.10 Endnu ikke afgørelse om særlig foranstaltning.

Kommunernes er bedt om at uddybe, hvad der ligger i "andet". Kommunerne nævner altovervejende, at kommunen afventer resultatet af undersøgelsen. Det bemærkes i den forbindelse, at stikprøveundersøgelsens observationsperiode alene er på en måned.

Kommunerne har i 159 tilfælde truffet første afgørelse om særlig foranstaltning inden for den første måned efter kontakten. I 24 procent ligger beslutningen om særlig støtte inden for den første uge, *jf. figur 3.11*.

Figur 3.11 Første afgørelse om iværksættelse af særlig støtte.

Bilag 1 Metoden

Udvælgelsen af kommuner

I udvælgelsen af kommuner til undersøgelsen, der blev gennemført i 2007, indgik i alt 15 kommuner, herunder de 5 største kommuner og 10 øvrige kommuner. De 10 øvrige kommuner repræsenterer forskellige regioner og kommunestørrelser (antal indbyggere) inden for den enkelte region. Samtidig var det for at undgå for stor administrativ belastning af den enkelte kommune fastsat, at kommunen ikke i 2007 skulle være omfattet af Ankestyrelsens praksisundersøgelser.

De 5 største kommuner:

København
Århus
Ålborg
Odense
Esbjerg

Øvrige 10 kommuner:

Brøndby
Gentofte
Kalundborg
Faaborg
Nyborg
Ringsted
Ikast-Brande
Holstebro
Jammerbugt
Hjørring

Indberetningerne

Indberetningerne i undersøgelsen omfatter underretninger og henvendelser i perioden 1. august 2007 til og med 31. oktober 2007, som kommunerne får om særlig støtte til børn og unge. Kommunerne har efterfølgende fået meddelt en frist for sidste indmelding af indberetninger, hvorefter denne er afsluttet med henblik på tabelkørsler.

Ved valideringen er udtaget indberetninger, hvor alderen er angivet til 18 år eller derover. Der kan i disse tilfælde fejlagtigt være angivet forældres alder. Med denne udtagelse indgår

ikke underretning om vordende forældre, jf. servicelovens § 50, stk. 4. Underretningerne / henvendelserne vedrører fødte børn.

Indhentning af data

Kommunerne er ved brev af 10. juli 2007 blevet orienteret om undersøgelsen af underretninger og henvendelser, som kommunen modtager i perioden fra og med 1. august 2007 til og med 31. oktober 2007.

Kommunen skal foretage indberetning 1 måned efter henvendelsen / underretningen.

I december 2007 har der været kontakt til de kommuner, der på det tidspunkt havde få eller ingen indberetninger. 19. december 2007 sendte Ankestyrelsen en generel rykker ud. Der blev her angivet en sidste frist for indberetninger til den 10. januar 2008.

14 ud af de 15 kommuner, der var udtaget til at indgå i stikprøven, har foretaget indberetninger. Herudover har to kommuner indberettet så påfaldende få tilfælde, at indberetninger fra disse to kommuner er udtaget af resultaterne. Resultaterne omfatter således indberetninger fra 12 kommuner.

Elektronisk indberetningssystem

Ankestyrelsen har udarbejdet et elektronisk indberetningsskema, som har været optaget på Ankestyrelsens hjemmeside www.ast.dk. Kommunen skulle anvende det elektroniske skema ved indberetning af data.

Kopi af det anvendte spørgeskema følger som bilag 3.

Bilag 2

Det retlige grundlag

I dette bilag fremtrækkes de mest væsentlige elementer i retlige grundlag, der har betydning i forbindelse med underretninger og henvendelser og hurtig opfølgning.

Det er reglerne om den generelle og særlige underretningspligt samt bekræftelse på modtagelse af underretning, henvendelser fra parterne (barnet / den unge og forældremyndighedens indehaver) samt om undersøgelser og foranstaltninger.

Underretningspligten

Den generelle underretningspligt

Den generelle underretningspligt følger af servicelovens § 154.

§ 154. Den, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer dets sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen.

Den særlige underretningspligt

Den særlige underretningspligt følger af servicelovens § 153.

§ 153. Socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler, hvorefter personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af tjenesten eller hvervet får kendskab til forhold, der giver formodning om, at et barn eller en ung under 18 år har behov for særlig støtte.

Stk. 2. Socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om underretningspligt for andre grupper af personer, der under udøvelse af deres erhverv får kendskab til forhold, som bevirker, at der kan være anledning til foranstaltninger efter denne lov.

Stk. 3. Socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler, hvorefter personer, der udøver offentlig tjeneste eller offentligt hverv, skal underrette kommunen, hvis de under udøvelsen af deres tjeneste eller hverv får kendskab til vordende forældre med problemer, der giver formodning om, at barnet vil få behov for særlig støtte umiddelbart efter fødslen. Socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte tilsvarende regler for andre grupper, der under udøvelsen af deres erhverv får kendskab til sådanne forhold.

Stk. 4. Socialministeren kan i en bekendtgørelse fastsætte regler, hvorefter

- 1) praktiserende læger, speciallæger og andre, der virker inden for social- og sundhedsvæsenet, kan videregive oplysninger om børn og unge under 18 år med nedsat synsfunktion til John F. Kennedy Institutet – Statens Øjenklinik, for at klinikken kan varetage sine behandlingsmæssige og administrative aktiviteter, og
- 2) John F. Kennedy Institutet – Statens Øjenklinik kan videregive de oplysninger, der er nævnt i nr. 1, til social-, sundheds- og undervisningsmyndigheder for at sikre, at nødvendige foranstaltninger til afhjælpning af nedsat synsfunktion kan iværksættes.

Bekræftelse på modtagelse af underretning.

Kommunen skal bekræfte modtagelsen af en underretning, jf. § 155, senest 6 hverdage efter modtagelsen.

§ 155. Hvis kommunen modtager underretning om, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte, skal kommunalbestyrelsen senest 6 hverdage efter modtagelsen af underretningen sende en bekræftelse af modtagelsen. Det gælder også underretninger om vordende forældre, hvor der kan opstå et behov for særlig støtte umiddelbart efter fødslen.

*Fra bemærkningerne til lovforslaget om indførelse af bl.a. denne bestemmelse
(Anbringelsesreformen)*

Det foreslås, at kommunen får pligt til at sende en bekræftelse for modtagelsen af en underretning til den eller dem, der har givet underretningen til kommunen efter § 35, § 36 eller i øvrigt. På den måde vil personer, der underretter kommunen få en bekræftelse på, at kommunen er opmærksom på det pågældende barn eller den unge. Forslaget til § 36 a skal ses i sammenhæng med, at myndighederne efter god forvaltningsskik skal svare på en henvendelse.

Henvendelser om særlig støtte (foranstaltninger) til børn og unge
 Henvendelse (ansøgning) om særlig støtte kan komme fra såvel barnet / den unge som fra forældremyndighedsindehavere. Særlig støtte (foranstaltninger) på børn og ungeområdet ydes efter servicelovens § 52.

Undersøgelser

Inden kommunen træffer afgørelser om foranstaltninger, skal kommunen gennemføre en undersøgelse. Undersøgelser kan gennemføres såvel med som uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. servicelovens §§ 50 og 51.

§ 50. Hvis det må antages, at et barn eller en ung trænger til særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunalbestyrelsen undersøge barnets eller den unges forhold. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, jf. dog stk. 9 og § 51.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens undersøgelse, jf. stk. 1, skal anlægge en helhedsbetragtning, der skal omfatte barnets eller den unges

- 1) udvikling og adfærd,
- 2) familieforhold,
- 3) skoleforhold,
- 4) sundhedsforhold,
- 5) fritidsforhold og venskaber og
- 6) andre relevante forhold.

Stk. 3. I sin undersøgelse skal kommunalbestyrelsen afdække ressourcer og problemer hos barnet, familien og netværket. For unge, der er fyldt 15 år, skal undersøgelsen afdække de særlige forhold, der skal indgå ved valg af indsats for denne aldersgruppe, jf. § 52 og § 76.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen skal som led i undersøgelsen inddrage de fagfolk, som allerede har viden om barnets eller den unges og familiens forhold. Dette kan ske ved at inddrage sundhedsplejersker, pædagoger, psykologer, lærere eller andre, jf. § 49. Hvis det er nødvendigt, skal kommunen lade barnet eller den unge undersøge af en læge eller en autoriseret psykolog.

Stk. 5. Undersøgelsen må ikke være mere omfattende, end formålet tilsiger, og skal i øvrigt gennemføres så skånsomt, som forholdene tillader.

Stk. 6. Undersøgelsen skal resultere i en begrundet stillingtagen til, om der er grundlag for at iværksætte foranstaltninger, og i bekræftende fald af hvilken art disse bør være. Der

skal være oplysninger om, hvordan forældremyndighedsindehaveren og barnet eller den unge stiller sig til foranstaltningerne, og om de forhold i familien eller i dennes omgivelser, som kan bidrage til at klare vanskelighederne.

Stk. 7. Undersøgelsen skal afsluttes senest 4 måneder efter, at kommunalbestyrelsen bliver opmærksom på, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte. Hvis undersøgelsen undtagelsesvis ikke kan afsluttes inden 4 måneder, skal kommunalbestyrelsen udarbejde en foreløbig vurdering og snarest herefter afslutte undersøgelsen.

Stk. 8. I forbindelse med undersøgelsen skal kommunalbestyrelsen vurdere, om der skal foretages en undersøgelse af eventuelle andre børn i familien.

Stk. 9. Hvis forældremyndighedens indehaver eller den unge, der er fyldt 15 år, ikke giver samtykke, jf. stk. 1, kan undersøgelsen gennemføres uden samtykke ved at indhente de nødvendige eksisterende oplysninger, jf. § 11 c, stk. 1, nr. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 10. Hvis det må antages, at der kan opstå et behov for særlig støtte til et barn umiddelbart efter fødslen, skal kommunen undersøge de vordende forældres forhold nærmere. Afgørelse herom træffes med samtykke fra forældrene. Stk. 3-9 finder anvendelse ved afgørelsen.

§ 51. Når det må anses for nødvendigt for at afgøre, om der er åbenbar risiko for alvorlig skade på et barns eller en ungs sundhed eller udvikling, kan børn og unge-udvalget uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og den unge, der er fyldt 15 år, beslutte at gennemføre undersøgelsen under ophold på en institution eller indlæggelse på sygehus, herunder psykiatrisk afdeling. En sådan undersøgelse skal være afsluttet inden 2 måneder efter børn og unge-udvalgets afgørelse.

Stk. 2. En afgørelse efter stk. 1 kan træffes foreløbigt efter reglerne i § 75, når betingelserne herfor er opfyldt.

Foranstaltninger

Når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte, kan kommunen træffe afgørelse om foranstaltninger efter § 55. Afgørelser træffes som udgangspunkt med samtykke fra forældremyndighedens indehaver. Afgørelser om anbringelse uden for hjemmet kræver tillige samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år, medmindre der er grundlag for at træffe afgørelse uden samtykke.

Foranstaltninger

§ 52. Kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, jf.

dog § 56. En afgørelse efter stk. 3, nr. 8, kræver tillige samtykke fra den unge, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. Medmindre særlige forhold gør sig gældende, kan støtte kun iværksættes efter gennemførelse af en undersøgelse, jf. § 50 eller § 51. Kommunalbestyrelsen skal altid vælge den eller de mindst indgribende formålstjenlige foranstaltninger, som kan løse de problemer, der er afdækket gennem undersøgelsen.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan iværksætte hjælp inden for følgende typer af tilbud:

- 1) Konsulentbistand med hensyn til barnets eller den unges forhold. Kommunalbestyrelsen kan herunder bestemme, at barnet eller den unge skal søge dagtilbud, fritidshjem, ungdomsklub, uddannelsessted eller lignende.
- 2) Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet.
- 3) Familiebehandling eller behandling af barnets eller den unges problemer.
- 4) Døgnophold, jf. § 55, for både forældremyndighedsindehaveren, barnet eller den unge og andre medlemmer af familien i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution, jf. § 66, nr. 1, 4 og 5, eller i et botilbud, jf. § 107 eller § 144.
- 5) Aflastningsordning, jf. § 55, i en netværksplejefamilie, i en plejefamilie, på et godkendt opholdssted eller på en døgninstitution, jf. § 66, nr. 1, 2, 4 og 5.
- 6) Udpegning af en personlig rådgiver for barnet eller den unge.
- 7) Udpegning af en fast kontaktperson for barnet eller den unge og for hele familien.
- 8) Anbringelse af barnet eller den unge uden for hjemmet på et anbringelsessted, jf. § 66.
- 9) Formidling af praktiktilbud hos en offentlig eller privat arbejdsgiver for den unge og i den forbindelse udbetaling af godtgørelse til den unge.
- 10) Anden hjælp, der har til formål at yde rådgivning, behandling og praktisk og pædagogisk støtte.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan yde økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med foranstaltninger efter stk. 3 og yde økonomisk støtte, hvis støtten erstatter en ellers mere indgribende og omfattende foranstaltning efter stk. 3. Støtten kan ydes, når forældremyndighedens indehaver ikke selv har midler dertil.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan yde økonomisk støtte til udgifter, der bevirker, at en anbringelse uden for hjemmet kan undgås, at en hjemgivelse kan fremskyndes, eller at støtten i væsentlig grad kan bidrage til en stabil kontakt mellem forældre og børn under et eller flere børns anbringelse uden for hjemmet.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen skal under en graviditet træffe afgørelse om foranstaltninger efter stk. 3, nr. 2, 3, 4, 7 eller 10, og stk. 4 og 5, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets særlige behov for støtte efter fødslen. Afgørelsen træffes med samtykke fra forældrene. Stk. 2 finder anvendelse ved afgørelsen.

Indberetningsskema

Underretning / Henvendelse til *handlekommunen*

Der udfyldes et skema (*ny registrering*) for hver underretning og henvendelse
Der udfyldes et skema (*ny registrering*) for hvert barn/ung, underretningen/henvendelsen vedrører

Indberettes 1 måned efter modtagelse af underretningen/henvendelsen

Identifikation af underretningen/henvendelsen

Kommune:

Skema løbenummer:

Skema identifikation:

Kommunens sagsnummer:

Indberettet af:

e-mail

Tryk på "OK" for at fortsætte

1. Grundoplysninger om den aktuelle underretning / henvendelse

1.1 Barnets / den unges cpr.nr.:
(Angives uden bindestreg eller
adskillelsetegn)

1.2 Dato for underretning / henvendelse:
(Format for dato = ddmmaa)

1.3 Hvem har underrettet/henvendt sig:
(Markeringsmuligheder - der kan alene sættes én markering (hvis flere har underrettet eller henvendt sig,
skal der udfyldes skema for hver underretning/henvendelse))

Underretning og henvendelse fra
personer **uden særlig pligt** til at give
underretning efter servicelovens § 153
(spm. 1 - 5)

- 1. Henvendelse fra barnet/den unge
- 2. Henvendelse fra forældremyndighedsindehaver
- 3. Underretning fra anonym
- 4. Underretning fra anden i
familien/netværk/bekendtskabskreds
- 5. Underretning fra andre uden særlig pligt til at give
underretning (i bemærkningsfelt 1.3.5 oplyses hvem)

Underretning fra personer **med særlig
pligt** til at give underretning efter
servicelovens § 153 (spm. 6 - 13)

- 6. Underretning fra skole
- 7. Underretning fra dagpleje, daginstitution eller
fritidshjem
- 8. Underretning fra sundhedsplejerske
- 9. Underretning fra sundhedsvæsen i øvrigt
- 10. Underretning fra politi
- 11. Underretning fra domstol
- 12. Underretning fra anden kommune
- 13. Underretning fra andre med skærpet pligt til at
give underretning (i bemærkningsfelt 1.3.13 oplyses
hvem)

Bemærkning vedrørende 1.3.5

Bemærkning vedrørende 1.3.13

Tryk på "OK" for at fortsætte

2. Indledende sagsbehandling

2.1 Dato for kommunens bekræftelse (kvittering) i
underretningssager, servicelovens § 155:
(*ddmmåå*)

Evt. bemærkninger:

Tryk på "OK" for at fortsætte

2. Indledende sagsbehandling

2.2 Dato for første evt. henvendelse til barnet eller den unge på baggrund af aktuel underretning/henvendelse:
(ddmmåå)

2.2 Ingen henvendelse

2.3 Dato for første evt. henvendelse til forældremyndighedsindehaver på baggrund af aktuel underretning/henvendelse:
(ddmmåå)

2.3 Ingen henvendelse

Tryk på "OK" for at fortsætte

3. Beslutning om § 50 undersøgelse på baggrund af den aktuelle henvendelse/underretning

3.1 Har kommunen besluttet at igangsætte en (ny) § 50 undersøgelse?

- 1. Kommunen har besluttet at igangsætte en (ny) § 50 undersøgelse
- 2. Kommunen har besluttet ikke at igangsætte en (ny) § 50 undersøgelse. Bedes uddybet (*springer til spm. 6*)
- 3. Kommunen har endnu ikke besluttet, om den skal igangsætte en § 50 undersøgelse. Bedes uddybet (*springer til spm. 7*)

Uddybning til 3.1.:

Tryk på "OK" for at fortsætte

4. Iværksættelse af § 50 undersøgelse

4.1 Dato for beslutning om § 50-undersøgelse på baggrund af aktuel underretning/henvendelse: (ddmmåå)

4.2 Er der givet samtykke til § 50-undersøgelsen fra barnet den unge?

1. Ja
 2. Nej
 3. Ikke relevant (*udfyldes nedenfor*)

4.2.3 Begrundelse for 'Ikke relevant':

Tryk på "OK" for at fortsætte

4. Iværksættelse af § 50 undersøgelse

4.3 Er samtykket fra barnet/den unge givet skriftligt?

1. Ja

2. Nej

Tryk på "OK" for at fortsætte

4. Iværksættelse af § 50 undersøgelse

4.4 Er der givet samtykke til § 50-undersøgelsen fra forældremyndighedsindehavere?

- 1. Der er givet samtykke fra alle forældremyndighedsindehavere
- 2. Der er alene givet samtykke fra den ene af to forældre, der har fælles forældremyndighed (*udfyldes nedenfor*)
- 3. Der er ikke givet samtykke fra forældremyndighedsindehavere (*udfyldes nedenfor*)

4.4. Omstændighederne omkring evt. manglende samtykke (udfyldning):

Tryk på "OK" for at fortsætte

4. Iværksættelse af § 50 undersøgelse

4.5 Er samtykke givet skriftligt af forældremyndighedsindehaverne?

- 1. Ja
 - 2. Alene fra den ene af de to forældre, der har fælles forældremyndighed.
 - 3. Nej
-

Tryk på "OK" for at fortsætte

4. Iværksættelse af § 50 undersøgelse

4.6 Dato for hvornår kommunen første gang efter underretningen /henvendelsen har inddraget en fagperson (ud over sagsbehandleren) med eller uden forudgående kendskab til barnet/den unge, fx sundhedsplejerske, læge, pædagog, lærer, psykolog:
(ddmmåå)

Tryk på "OK" for at fortsætte

5. Afgørelse om iværksættelse af foranstaltninger efter servicelovens §§ 52, 58 eller anden særlig støtte

5.1 Har kommunen på indberetningstidspunktet truffet afgørelse om at iværksætte/ikke iværksætte foranstaltninger efter servicelovens §§ 52, 58 eller anden særlig støtte?

- 1. Kommunen **har truffet afgørelse om at iværksætte** foranstaltninger (*springer til spm. 5.3*)
 - 2. Kommunen **har truffet afgørelse om ikke at iværksætte** foranstaltninger (*springer til spm 7*)
 - 3. Kommunen **har endnu ikke truffet afgørelse om, hvorvidt** der skal iværksættes foranstaltninger.
-

Tryk på "OK" for at fortsætte

5. Afgørelse om iværksættelse af foranstaltninger efter servicelovens §§ 52, 58 eller anden særlig støtte

5.2 Baggrunden for, at der endnu ikke er truffet afgørelse om, hvorvidt der skal iværksættes foranstaltninger efter servicelovens §§ 52, 58 eller anden særlig støtte, bedes oplyst:
Markér eventuelt flere felter

- 1. Ventetid på børnepsykiatrisk afdeling
- 2. Ventetid på anden specialist
- 3. Andet. Bedes uddybet

5.2.3 Hvis "3. Andet" - uddybning:

Tryk på "OK" for at fortsætte

5. Afgørelse om iværksættelse af foranstaltninger efter servicelovens §§ 52, 58 eller anden særlig støtte

5.3 Dato for første afgørelse om foranstaltning efter §§ 52, 58 eller anden særlig støtte på baggrund af den aktuelle underretning / henvendelse:

Tryk på "OK" for at fortsætte

6. Kommunen har truffet beslutning om ikke at iværksætte (ny) § 50-undersøgelse på baggrund af den aktuelle henvendelse / underretning

6.1 Dato for kommunens afgørelse om ikke at iværksætte en (ny) § 50-undersøgelse bedes oplyst:
(ddmmåå)

6.2 Kommunen bedes oplyse begrundelsen for beslutningen om ikke at iværksætte en (ny) § 50 undersøgelse på baggrund af den aktuelle henvendelse/underretning:
Markér eventuelt flere felter

- 1. Barnet / den unges forhold er blevet belyst via en § 50 undersøgelse, som er afsluttet kort forinden
- 2. Barnets / den unges forhold er ved at blive belyst
- 3. Kommunen har netop vurderet, at der ikke er grundlag for at foretage en undersøgelse, og den nye underretning / henvendelse indeholder ikke nye oplysninger
- 4. Underretningen / henvendelsen opfattes som udtryk for ren chikane
- 5. Underretningen er åbenbar grundløs.

Kommunen har besluttet støtte, der vurderes at afhjælpe barnets /den unges behov, gennem:

- 6. Iværksættelse af støtte efter §§ 52, 58 eller anden særlig støtte efter serviceloven
- 7. Rådgivning efter servicelovens § 11
- 8. Henvi sning til PPR
- 9. Henvi sning til egen læge, psykiatrisk udredning mv.
- 10. Særlig støtte under ophold i dagtilbud
- 11. Specialundervisning
- 12. Andet. Bedes uddybet

6.2.12 Hvis "12. Andet" - uddybning:

Tryk på "OK" for at fortsætte

7. Dato for indberetning til Ankestyrelsen

(1 måned efter underretning/henvendelse)

7.1 Dato for indberetning:
(ddmmåå)

8. Årsager til underretningen/henvendelsen

8.1 Underretningen afsendes grundet bekymring, da barnet/den unge:
(Markér de væsentligste bekymringer, som er indeholdt i
underretningen/henvendelsen):

8.1

- 1. Virker angst/skræmt
- 2. Har koncentrationsvanskeligheder i skole/institution/dagpleje
- 3. Er ude af stand til at modtage indlæring
- 4. Har problemer med at kontrollere impulser (fx hyppige raserianfald, manglende kontrol over vrede)
- 5. Har ændring af adfærd, der ikke kan henføres til almindelige udviklingsområder
- 6. Holder sig meget for sig selv eller bliver holdt uden for af andre
- 7. Er ude af stand til at etablere sociale relationer/kontakter med jævnaldrende eller voksne
- 8. Har fysiske tegn på at være forsømt m.h.t. mad, bad, søvn, påklædning mv.
- 9. Viser tegn på fysisk vold - fx. blå mærker eller mistanke om seksuelle overgreb
- 10. Har mange fysiske klager (hovedpine, mavesmerter mv.)
- 11. Er så stærkt over- eller undervægtig, at barnets/den unges udvikling skønnes truet
- 12. Forsømmer tit skolen
- 13. Udebliver tit fra daginstitution/dagpleje
- 14. Er præget af stoffer og/eller alkohol, så det slår negativt igennem på hverdagen
- 15. Har kriminel adfærd / Der er mistanke om kriminel adfærd (berigelseskriminalitet, vold mv.)
- 16. Virker depressiv, ulykkelig og/eller socialt isoleret

Udfyldelse af skemaet er slut. Tak for indberetningen.

Tryk på "OK" for at afslutte